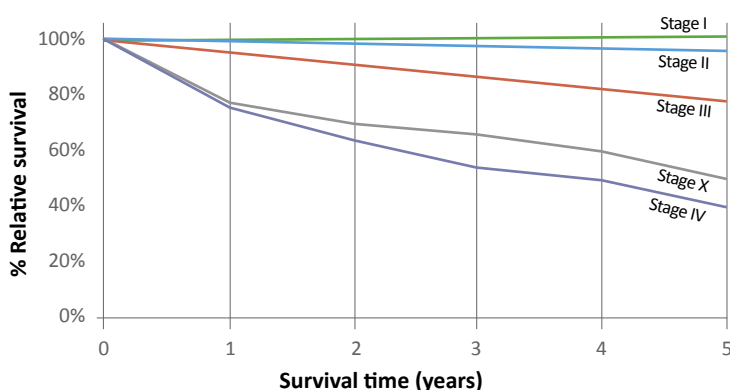

INFORMEREN
EN MOTIVEREN
WANT TIJDIG
OPSPOREN IS
BELANGRIJK

Elk jaar wordt bij meer dan 6.000 vrouwen in Vlaanderen een invasieve borstkanker gevonden. Gelukkig ligt de overleving gemiddeld rond de 91.9%. Echter, als borstkanker laat gevonden wordt is de overlevingskans minder dan 40% (zie grafiek). Tijdig opsporen is dus belangrijk!

Breast cancer: relative survival by pathological stage in females (Belgium, 2015-2019)

Bron: Belgian Cancer Registry, Brussels, 2021

¹ KCE Reports 216A (2014) beschikbaar op <https://kce.fgov.be>
² Jaarrapport bevolkingsonderzoeken

Hoe borstkanker vroeg vinden? ^{1,2}

Een **tweejaarlijkse mammografie** kan in de groep 50-69 jaar borstkankers vroeg opsporen. Jaarlijks worden meer dan **200.000 vrouwen** van 50 t. e. m. 69 jaar gescreend in het Bevolkingsonderzoek Borstkanker.

De kans om een borstkanker in Stadium I te vinden vergroot als de dame **regelmatig** meedoet, en wanneer de radiologen **vorige mammografieën** hebben om mee te vergelijken.

Wat zijn beperkingen van een tweejaarlijkse mammografie? ¹

De globale sensitiviteit van het programma ligt rond de 70%. Dit betekent dat ongeveer 30% van alle kankers in de gescreende populatie **intervalkankers** zijn. Dit kan gaan om borstkankers die worden gemist bij de screening, of kankers die effectief ontstaan zijn (of zichtbaar worden) in het screeningsinterval. Dat laatste is de meest voorkomende situatie. Het risico dat men een kanker mist wordt in het bevolkingsonderzoek zo laag mogelijk gehouden door meerdere radiologen naar de beelden te laten kijken.

Screening kan ook borstkankers ontdekken die nooit klachten zouden hebben veroorzaakt.

Die kankers noemt men **overdiagnoses**. Het is niet helemaal duidelijk welk percentage van de screen gedetecteerde kankers dergelijke overdiagnoses zijn, maar een redelijke schatting is rond de 10%, en een groot deel van die overdiagnoses bestaat uit insitu kankers. Omdat men de overdiagnose borstkankers niet kan onderscheiden van de borstkankers die wel levensbedreigend zullen worden, wordt elke vrouw behandeld.

Hebt u vragen of heeft
een cliënt van u vragen?

Bel naar het gratis nummer
0800/60.160
(elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en
van 13.00 tot 16.00 uur)

Stuur de vraag naar
info@bevolkingsonderzoek.be

Surf naar
www.bevolkingsonderzoek.be

Screenen of niet?

U kunt vrouwen helpen om te beslissen of ze willen screenen door hen uitleg te geven over de voor- en nadelen. We hebben een vereenvoudigde pagina gemaakt waarop deze uitgelegd worden: www.borstkankeronderzoek.be

Hoe deelnemen?

De uitnodigingsbrief van het CvKO is geldig als voorschrift. Een voorschrift waarop staat "R/screeningsmammografie" is ook geldig voor het Bevolkingsonderzoek Borstkanker zolang er geen andere onderzoeken op vermeld staan.

Geen echo?

Bij het Bevolkingsonderzoek Borstkanker wordt niet bij elke vrouw een echo gedaan omdat de echo een vervolgonderzoek is. Dat wordt soms onterecht als nadeel gezien. Voor vrouwen zonder sterk verhoogd risico tussen de 50 en 69 jaar bestaat er géén bewijs dat het toevoegen van een echografie de borstkankersterfte verder verlaagt.

Het is daarentegen wél bewezen dat er door het toevoegen van een echo veel onnodige bijkomende onderzoeken gebeuren. Daarom wordt in het Bevolkingsonderzoek een echo alleen gedaan indien de radiologen dat nodig vinden. In dat geval wordt de vrouw daarvoor terug geroepen.

Voor wie is het bevolkingsonderzoek niet bedoeld?

- Vrouwen die **jonger dan 50** of **ouder dan 69 jaar** zijn
- Vrouwen die de afgelopen 10 jaar **borstkanker** hadden
- Vrouwen die een **bilaterale borstampuatie** hebben ondergaan
- Vrouwen met een **sterk verhoogd risico** op borstkanker

De eerste drie groepen worden automatisch uitgesloten van het Bevolkingsonderzoek Borstkanker, zij zullen geen uitnodiging krijgen (bij een diagnose/operatie in de laatste 12 maanden kan het gebeuren dat de vrouw toch een uitnodiging krijgt).

Wat met vrouwen met verhoogd risico op borstkanker?

Het is belangrijk te weten dat vrouwen met een matig verhoogd risico wel mogen deelnemen, terwijl vrouwen met een sterk verhoogd risico beter apart worden opgevolgd. Het CvKO kan niet weten welke vrouwen een sterk verhoogd risico hebben, daarom zullen deze vrouwen toch een uitnodiging krijgen.

Bekijk hier de procedure rond risico-inschatting voor de vroegtijdige opsporing van borstkanker in de Gezondheidsgids van Domus Medica: www.ggids.be/vroegtijdige-opsporing-van-borstkanker/

Met vriendelijke groeten,

Dr. Patrick Martens
Vzw Centrum voor Kankeropsporing